

תורתך שאלתי

אחת,
שאלתי
למהתי נענית ונהנית

עיון בפרשת השבוע דרך שאלות ותשובות

בעלון זה מגוון שאלות ועליהן מקבץ תשובות מתוך הספר
'תורתך שאלתי', מבית אחת שאלתי

גליון 125 - לפרשת צו תשפ"ד

זֶה קָרַבְנֵךְ אֶהְרֹן וּבָנָיו אֲשֶׁר יִקְרִיבוּ... (ו, יג)

מדוע נוספה המילה 'ובנניו', הרי זה כהן משיח?

רש"י: "אף ההדיוטות מקריבין עשירית האיפה ביום שהן מתחנכין לעבודה, אבל כהן גדול בכל יום, שנאמר 'מנחה תמיד... והכהן המשיח תחתיו מבניו... חק עולם...'"

רשב"ם: "לפי הפשט בני אהרן הכהנים הגדולים העומדים תחתיו. וחכמים דרשו שכל כהן הדיוט כשעושה עבודה ראשונה צריך חינוך במנחה."

אדרת אליהו: "יכול אהרן ובניו יקריבו כאחד? תלמוד לומר 'ובנניו אֲשֶׁר יִקְרִיבוּ'... אלא בניו כהנים הדיוטים."

רש"י הירש: "ואין 'אהרן ובניו' אלא הכהן הגדול ושאר הכהנים המשמשים יחד עמו, הווה אומר: אהרן ובניו הכפופים לו. בשום מקום אין לשון זו מציינת את אהרן והכהנים הגדולים המשמשים אחריו."

אש תמיד תוקד על המזבח לא תקפה (ו, ו)

בספר החינוך (מצוה קלב) ביאר בטעם מצוה זו, כפי שידוע לכל איש חכם כי ניסים גדולים שיעשה ה' לבני אדם דרכו לעשותם בדרך הטבע או קרוב לדרך הטבע. הקב"ה ציוונו להבעיר אש על המזבח, בנוסף על זו שיורדת מן השמים, כדי להסתיר את הנס שיורדת אש מהשמים.

מדוע מסתיר את הקב"ה את הנס?

ר' חיים שמואלביץ: אם הנסים היו נעשים ללא "עטיפה טבעית", היה זה גורם שתינטל הבחירה מאדם בראותו את השגחת ה'. אך משהנסים עטופים בצורה טבעית, יש מקום לאדם לטעות ולא מתבטלת הבחירה.

ניסים רבים מתרחשים עמנו בכל יום, כפי שאנו אומרים בתפילה "ועל ניסידך שבכל יום עמנו". אילו היה נשלח לפני כן מלאך מן השמים לבשר על כך, היו הניסים נחשבים כהתגלות השכינה, אך מאחר שלא היתה הודעת מלאך, הדבר נראה ככיסוי, כזריעת חול על העיניים.

לקבלת הגיליון נא לשלוח את המילה 'מעוניין'

במייל office@shaalti.co.il ; בוואטסאפ 052-9453811

ניתן לקבל "טעימה", קבצים לדוגמא מההגדה 'כי ישאלך',

בדרך שאלות ותשובות בשליחת המילה 'דוגמא' למייל

office@shaalti.co.il

זאת תורת העלה הוא העלה על... (ו, ב)

מה מלמדת התורה במילים אלו?

רש"י: "הרי הענין הזה בא ללמד על הקטר חלבים ואיברים, שיהא כשר כל הלילה, וללמד על הפסולין איזה אם עלה ירד, ואיזה אם עלה לא ירד, שכל תורה לרבות הוא בא, לומר תורה אחת לכל העולים, ואפילו פסולין, שאם עלו לא ירדו."

אבן עזרא: "ובכאן רמז שלא יעלה עולה בלילה, רק היא תהיה על מוקדה... כל הלילה."

ר' חיים פלטיאל: "כיון שהתחילו מבעוד יום מותר להקטירו כל הלילה, אבל לא התחילו מבעוד יום אסור להקטירו בלילה."

הוא העלה על מוקדה על המזבח (ו, ב)

על איזו עולה מדובר?

רשב"ם: "היא העולה - הנקטרת ביום, כדכתיב ביום זבחכם, ביום הקריבו את זבחו, כל הלילה תגמור הקטרתה, ואש המזבח תוקד בו בלילה כמו ביום."

אבן עזרא: "הוא העלה. נקראת כן בעבור שהיא עולה כלה על המזבח. ובכאן רמז שלא יעלה עולה בלילה, רק היא תהיה על מוקדה... כל הלילה."

בכור שור: "באותה עולה שצריכה להיות על מוקדה בלילה, אני מפרש לך דין זה, דהיינו תמיד של בין הערביים. ובעולות נדבות הבאות סמוך לערב, שאין שהות ביום כדי לשורפו, אמר לן הכתוב שמותר בהקטר חלבים ואברים כל הלילה."

כל זכר בבני אהרן יאכלנה חק עולם לדרתיכם מאשי ה'... (ו, יא)

מדוע נכתב? מה החידוש, הרי נכתב לעיל?

רש"י: "כל זכר - אפילו בעל מוס. למה נאמר: אם לאכילה, הרי כבר אמר 'לחם אלהיו מקדשי הקדשים'...? אלא לרבות בעלי מומין למחלוקת."

חזקוני: "כל זכר פרשה זו נאמרה בפרשת ויקרא ונשנית כאן בשביל שלשה דברים: מצות תאכל, במקום קדוש, כל זכר יאכלנה."

תורה תמימה: "הכהנת אינה אוכלת בקדשי קדשים, כדכתיב 'כל זכר בבני אהרן יאכלנה'..."

רעיונות לפסח מתוך רב המכר הגדה של פסח 'כי ישאלך'

מדוע הלילה הראשון נקרא ליל הסדר?

רבי אהרן מקרלין: בלילה הזה מתחיל הסדר של כל השנה, שהרי פסח הוא ראש השנה לרגלים, וכל המצוות מושפעות מיצי"מ.

תפארת שלמה: ליל הסדר הוא ליל שימורים, ומהווה הגנה ושמירה לכל לילות השנה, בהתאם להתנהגותנו בלילה זה. כדי שהשמירה תהיה טובה, צריך לדאוג לסדר את הלילה הזה, שיהיה מתוקן כראוי.

מהר"ל: הניסים, שהקב"ה עשה במצרים ומוזכרים על ידינו בלילה זה, הם יסוד ומקור לכל הנסים והנפלאות שעשה לעם ישראל בהמשך הדורות. בלילה זה מציינים שיש סדר לניסים.

מדוע שמו של משה רבינו לא הוזכר בהגדה?

חפץ חיים: הקב"ה מקיים את רצון יראיו, רצונו של משה להשמיט את שמו מההגדה מתוך ענוותנותו.

שפתי חיים: בליל הסדר אנו מדגישים את ישועתו של הקב"ה במצרים, ללא שיתוף גורם נוסף. [אמנם יש פסוק אחד שבו מוזכר שמו (שמות יד, לא) - "ויאמינו בה' ובמשה עבדו", פסוק זה מוזכר בדרך אגב].

האדמו"ר מקלויזנבורג: זכרון וחיזוק להתפלל להקב"ה, שהרי במצרים, עוד בטרם משה הנהיגם, בני"י התפללו וזעקו לה' והקב"ה גאלם בעצמו לא ע"י שליח.

לקבלת הגיליון נא לשלוח את המילה 'מעוניין'

במייל office@shaalti.co.il; בוואטסאפ 052-9453811

מדוע מניחים על שולחן הסדר שלוש מצות?

רבי שרירא גאון: אברהם קיבל את המלאכים בערב פסח (בראשית יח, י), וביקש משרה שתכין שלוש סאין קמת. כנגדם מקפידים בליל הסדר על שלוש מצות.

מהר"ל: הואיל והקב"ה הוציא את בני ישראל מארץ מצרים, מבית עבדים. היוצא מבית הסוהר צריך להביא קרבן תודה, שיש בו שלשה סוגי מצות.

מדוע מקפידים בליל הסדר על נט"י לדבר שטיבולו במשקה, יותר מאשר בכל השנה?

פלא יועץ: בליל הסדר אנו מקפידים בכל חומרה ומצוה, גם הקטנה ביותר, כשם שמדקדקים בפסח על איסור חמץ במשהו.

חיי אדם: זהו אחד השינויים שעושים בלילה זה, כדי לעורר את הילדים שישאלו לפרש השינוי.

מדוע מטמינים את האפיקומן?

כלבו: כדי שהילדים יתמהו על השינוי - שמטמינים את המצה, למרות שעדיין לא אכלו אותה, וישאלו על שינוי זה.

רבי חיים סלובייצ'יק: אפיקומן הוא זכר לקרבן פסח. ע"י ההטמנה תחת הכר או המפה מסירים את החשש, שהאפיקומן עלול להטמא בהיסח הדעת.

שפת האמת: המצה מזכירה את הגאולה ממצרים. היא מוחבבת, לבטא את אמונתנו שלמרות שיש פרטים בהנהגת ה' שאינם מובנים לנו, (ונסתרים מאיתנו), אנו מצפים לביאת המשיח ומאמינים שבעת הגאולה נראה ניסים גדולים.

מדוע חוצים את המצה לפני ההגדה?

כל בו: כדי לומר על המצה הפרוסה "הא לחמא עניא", דרך עני לאכול מצה פרוסה.

ניתן לקבל "טעימה", קבצים לדוגמא מההגדה 'כי ישאלך',

בדרך שאלות ותשובות בשליחת המילה 'דוגמא' למייל

office@shaalti.co.il

האם גם את/ה רוצה

לארגן מפגש מעצים שיתן ערך וכלים לליל הסדר לקהל המשתתפים?

להביא את אנשיך למפגש, שישפיע על שלחן ליל הסדר שלהם?

כיצד להתכונן עם ילדינו כראוי לליל הסדר?
איך לנהל את שלחן הסדר בשותפות הילדים?

הרב חגי ולוסקי

לשעבר רב חיל האוויר וסגן הרב הראשי לצה"ל

מחבר רב המכר - הגדה של פסח - כי ישאלך

מזמין אתכם ליהנות ממפגש מעצים
שיתן ערך וכלים לקהל המשתתפים

המדריך היעיל לסדר הפעיל

אנשיך לא ישכחו לך את ההרצאה המיוחדת שהבאת
וידו לך על מופע משנה חיים ומשמעותי לכל המשפחה

התקשרו עכשיו: 052-9453811

את הקושיות תשאירו לליל הסדר!

כי ישאלך

ההגדות שיעשו לכם סדר בליל הסדר!

מאת המחבר:

הרב חגי ולוסקי

מעל 500 שאלות (כ-100 שאלות בהגדה לילדים) ועליון לקט תשובות תמציתי ממפרשי התורה וההגדה.

מאפשר ומסייע לעורך הסדר לשתף את המסובים בקיום מצות סיפור יציאת מצרים בדרך של שאלות ותשובות

הזמינו עכשיו והמשלוח בדרך אליכם:

רוכשו לאתר: shaalti.co.il
 במייל: office@shaalti.co.il
 בטלפון: 058-3213811
 בוואטסאפ: 052-9453811

עוד טפרים מבית: **אחת, שאלתי**
למדתו נעניתו והנהייתו